

Sweco Norge AS
Att: Ingvild Eline Olsen

Fiskeridirektoratets forhåndsuttalelse til orientering om ny 22 kV sjøkabel over Stjernesundet i Alta og Loppa kommune

Vi viser til oversendelse datert 06.09.2024.

Saken gjelder

Sweco/Sibelco planlegger å legge en ny 22 kV sjøkabel (med plastisolasjon) fra Vortebukta på fastlandet til Sibelco sitt anlegg på Stjernøya. I praksis er det en mer moderne utgave av sjøkablene som allerede ligger fra Vortebukta til Sibelco, men den nye sjøkabelen vil ha høyere overføringskapasitet. Sweco/Sibelco arbeider nå med en konsesjonssøknad for sjøkabelanlegget og i forbindelse med dette arbeidet ønsker de innspill fra oss på deres planer.

Sweco/Sibelco har spurt Fiskeridirektoratet om innspill som vil bli en del av deres konsesjonssøknad til NVE.

Vår rolle i saker som omhandler tiltak i sjø

Fiskeridirektoratet har som formål å fremme lønnsom og verdiskapende næringsaktivitet gjennom bærekraftig og brukerrettet forvaltning av marine ressurser og marint miljø. Vi uttaler oss til søknader etter ulike regelverk for å opplyse saken med informasjon om fiskeri- og akvakulturinteresser i området, inkludert marint miljø og biologisk mangfold som er viktig for næringene. Interessene vi skal ivareta er nærmere omtalt i vår planveiledning på Arealplaner.

Fiskeri- og akvakulturinteresser i området

I vårt kartverktøy Yggdrasil har vi samlet kartlag som viser viktige registreringer knyttet til fiskeri- og akvakulturinteresser. I Stjernesundet har vi registrert fiskeplass for passive redskaper (garn, line) etter torsk, hyse og kveite, samt aktive redskaper (tråling etter reker). Videre er det registrert korallrev i Loppa marine verneområde (med forbud mot bunntråling). Området utgjør et skille mellom østre og vestre del av rekefeltet i Stjernesundet. Dette skillet fremgår ikke av de kystnære fiskeridataene, men vises gjennom sporingsdata.

Historikk for «faststående bruk» og «sporingsdata kombinert med fangstdata», viser at det drives en del garn- og linefiske i bakkene på begge sider av Stjernesundet, og relativt stor

trålaktivitet i midtre del av sundet (områder dypere enn 400 meter). Det er som hovedregel ikke krav om rapportering av faststående bruk eller posisjonsrapportering for fartøy mindre enn 15 meter. Aktiviteten kan med andre ord være høyere enn det som kommer fram av dataene.

Våre vurderinger

Fiskeridirektoratet råder generelt til at nye sjøkabler og rør blir lagt i eksisterende kabeltraséer, der det er mulig. Slik kan kabler og rør ta opp minst mulig areal som kan benyttes til næringsaktivitet, og det marine miljøet kan bli beskyttet mot unødvendige inngrep.

Etablering av sjøkabler kan ha negative konsekvenser for fiskeri- og akvakulturinteresser, både i anleggsperioden og i permanent situasjon. Det er risiko for at fiskeredskaper kan feste seg i kabler som blir lagt i sjøen. Det kan føre til skade på både kabel og fiskeredskap, tap av fangst og utstyr, og i verste fall havari. Det kan innebære økonomiske tap og fare for liv og helse. Fiskeredskap som mistes og blir stående igjen på havbunnen bidrar til forsøpling og kan fortsette å fiske i lang tid (spøkelsesfiske). Det er et miljøproblem.

Risikoen for konflikter er særlig stor i område der det blir fisket med aktive bunnberørende redskaper, eksempelvis rekestrål. I slike tilfeller bør tiltakshaver lete etter alternative kabeltraséer, eller gjøre kabelen overtrålbare. I aktuelle tilfelle i Stjernesundet vurderer vi tiltak for å gjøre kabelen overtrålbare, som eneste reelle alternativ.

Garn og line er passive bunnberørende redskaper. Begrepet «faststående bruk» blir også brukt om denne redskapsgruppen. I områder som er viktige for garn- og linefiske, kan legging av sjøkabler bli til stor ulempe for fiskerinæringen. Særlig risikoen for at dregger vil kunne hekte i kablene kan være stor i slike områder. Også i slike tilfeller bør tiltakshaver lete etter alternative kabeltraséer eller gjøre kabelen overfiskbar. I tilfelle Stjernøysundet vurderer vi tiltak som gjør kabelen overfiskbar, som eneste reelle alternativ.

I tilfelle Stjernesundet registrere vi at det er to etablerte ledninger, noenlunde parallelt med planlagt trasé for ny kabel. Vi vurderer planlagt ny trasé som hensiktsmessig og etter våre anbefalinger om å legge nye kabler i etablerte kabeltraséer.

I anleggsperioden kan utøving av fiske bli hindret i området der kabelen blir lagt. Kortvarige arbeid vil sjelden være svært konfliktfylte. Anleggsarbeid som pågår over lengre tid innenfor et avgrensa område, kan oftere være til ulempe. Ulemper kan avbøtes ved at tiltakshaver må varsle lokalt/regionalt fiskarlag før anleggsarbeidet starter, for å avklare hvordan anleggsarbeidet og fiskeriinteressene skal samordnes. Vi vurderer at dette er relevant for aktuelle tilfelle i Stjernesundet, på bakgrunn av fiskeriaktiviteten i området.

Rør og kabler bør i så stor grad som mulig følge bunntopografien, og ikke ha frie heng i vannmassene. Det er viktig at de blir lagt slik at de ikke kan forandre leie eller flytte opp. I hvilken grad dette er mulig er avhengig av forholdene på havbunnen, både topografi og substrat. Type kabel har også betydning, særlig vekten og stivheten til kabelen.

Det er viktig at sjøkabler blir utformet slik at fiskeredskaper ikke kan hefte i disse. Eventuelle lodd/søkke eller feste/forankringer bør være utformet på en slik måte at de ikke danner hefte for fiskeredskaper. Både boltefrie lodd og lodd med skjulte bolter kan være akseptable.

Vi håper vår tilbakemelding er tilstrekkelig. Ta kontakt om ved behov for ytterligere opplysninger.

Fiskeridirektoratet legger til grunn at vi får endelig konsesjonssøknad oversendt for uttalelse fra NVE som vedtaksmyndighet.

Med hilsen

Tom Hansen
seksjonssjef

Erling Johan Johansen
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:
Sweco Norge AS

